

Bartosz HAŁAS

Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu

PROMOCJA TERRORYZMU W INTERNECIE I PRZECIWDZIAŁANIE ZE STRONY UNII EUROPEJSKIEJ

Abstrakt:

Rozwój technologii internetowych i mediów społecznościowych daje wiele nowych możliwości jak i sprawia nowe zagrożenia, włączając nowe sposoby promocji i rozwoju działalności terrorystycznej. Facebook, Twitter i inne popularne platformy są używane przez organizacje terrorystyczne do rekrutowania i szerzenia swojej propagandy na świecie. Używając nowoczesnych technik terroryści z sukcesami radykalizują społeczeństwa w wielu krajach europejskich głównie wśród osób młodych. To oznacza nowe wyzwanie dla bezpieczeństwa Unii Europejskiej, która stara się zmniejszać zagrożenia i ryzyko przez nowe regulacje. Specjalna jednostka monitorowania Internetu – EU IRU, ustanowiona w 2015 roku jest jedną z głównych agencji przeznaczonych do zwalczania terrorystów w Internecie.

Słowa kluczowe: terroryzm, media społecznościowe, radykalizacja, Internet, Unia Europejska, globalizacja.

Wprowadzenie

W czasach dynamicznie zmieniającego się świata i nowoczesnych technologii, liczba zagrożeń jakim muszą przeciwstawić się systemy bezpieczeństwa nieustannie rośnie. Zjawisko globalizacji oraz coraz większe uzależnienie społeczeństwa od Internetu – a w szczególności wzrost znaczenia mediów społecznościowych, tworzą dla terrorystów wciąż nowe możliwości. Propaganda z wykorzystaniem nowych mediów a także wpływ jaki wywiera ona na odbiorcę, sprawia że kwestie związane z terroryzmem ewoluują wraz z rozwojem technologii. Dotarcie do potencjalnych terrorystów, stworzenie wirtualnej rekrutacji, radykalizowanie – są to tylko jedne z wielu funkcji jaką dają terrorystom nowoczesne media. Spotkać się też można ze zjawiskiem białego wywiadu, który wykorzystuje popularne komunikatory i serwisy Internetowe.

Celem artykułu jest wyjaśnienie w jaki sposób media społecznościowe współczesnego świata takie jak: Facebook, YouTube, Twitter i inne, są wykorzystywane przez organizacje terrorystyczne oraz jakie sposoby przeciwdziałania temu zjawisku, możemy zaobserwować w Europie. W pierwszej części artykułu zostały przedstawione podstawowe działania terrorystów z użyciem mediów społecznościowych w zakresie werbunku członków i propagandy. Druga część dotyczy działań Unii Europejskiej mających zapobiegać rozpowszechnianiu terrorystycznych treści i radykalizacji społeczeństwa.

Państwo islamskie w Internecie

Potęę jaką daje propaganda dzięki wykorzystaniu mediów społecznościowych dostrzegły ugrupowania terrorystyczne. Wykorzystując różnego rodzaju media, członkowie Państwa Islamskiego są w stanie uzyskać nowych członków a także zbudować nowe przyczółki niezbędne do skutecznego działania na obcych terenach przy relatywnie niskich kosztach. Dzięki wzmożonej aktywności propagandowej możliwe jest budowanie złudnego obrazu idealnie zorganizowanego i popularnego tworu jakim jest państwo islamskie. Aparat propagandowy wykorzystuje szeroki wachlarz możliwości jaką dają nowe media XXI wieku, prowadząc celowe działania mające wzbudzać wśród miejscowej ludności przychyłność do Państwa Islamskiego. Oprócz tego głównym celem propagandy jest przekonanie do współpracy występujących w danym regionie organizacji islamskich i ich bojówek. Strategia ta przyjmuje różne narracje w zależności od regionu w jakim planuje się jej wykorzystanie. W krajach z bardzo dużą liczbą szyitów, państwo islamskie dąży do wzniesienia niepokoju społecznego na tle religijnym, pozycjonując oraz przedstawiając się jako obrońcę uciśnionych sunnitów – co miało miejsce np. w Iraku (Gartenstein-Ross, Barr, Moreng, 2016, s. 8-9)

Państwo islamskie jest swojego rodzaju prekursorem jeżeli chodzi o nacisk na wykorzystywanie dla rozwoju swojej działalności nowych środków przekazu – już przed nim inne organizacje korzystały z nowych mediów, jednak dopiero ono wykorzystało w pełni ich potencjał. Głównie używane w tym celu są media elektroniczne a w szczególności Internet i portale społecznościowe jak np. Facebook czy Twitter. Państwo Islamskie posiada również własne centra medialne, w których tworzone są profesjonalne materiały propagandowe zamieszczane np. na kanałach serwisu Youtube. Organizacja ta tworzy również

internetowe czasopismo – Dabiq. Poziom wykonania materiałów: filmów, czasopism i postów świadczy o celowym zabiegu i zrozumieniu jak przekonać do siebie odbiorcę. Przystępna forma i jakość tworzonych propagandowych wydawnictw przynoszą wymierne korzyści i realizują cel jakim jest pozyskiwanie nowych członków organizacji już nie tylko na terenie Bliskiego Wschodu ale i z całej Europy (Bania, 2017, s. 38-39).

Wykorzystując różne media państwo islamskie pokazywało swoje osiągnięcia, aby organizacja wydawała się odbiorcy coraz większa – rekrutująca stale nowych członków i poszerzająca swoje wpływy. Zarówno oficjalne kanały medialne jak i nieoficjalne udostępniały krótkie materiały wideo przedstawiające np. bojowników walczących na linii frontu. Platforma społecznościowa – Twitter, często była przepełniona licznymi informacjami o sukcesach i udanych podbojach. Pojawiały się również filmiki spoza państwa islamskiego, ukazujące trenujących bojowników czy demonstracje z symbolami i flagami. Wszystkie te działania mają budować wizerunek jedynej o skali globalnej organizacji terrorystycznej.

Wykorzystywanie mediów społecznościowych przez terrorystów

Media służą terrorystom w realizacji dwóch funkcji: informacyjno-propagandowej oraz taktyczno-operacyjnej. Pierwsza z nich polega na procesie radykalizowania odbiorców i pozyskiwania nowych zwolenników. Zazwyczaj proces ten przebiega w kilku etapach (Baraniuk, 2016, s. 46-47).

Pierwszy etap polega na dotarciu do odbiorcy przy pomocy Internetu – najczęściej są to bardzo popularne strony i serwisy internetowe jak np. Facebook, YouTube, Twitter. Potencjalni odbiorcy otrzymują różnego rodzaju materiały propagandowe, takie jak wiadomości e-mail zawierające linki do krótkich filmików. Etap ten nie przewiduje dokładnej selekcji a terroryści postrzegają każdego odbiorcę jako potencjalną osobę podatną na radykalizację. Pierwszy etap nie przewiduje większej personalizacji wysyłanych treści – terroryści zakładają, że grupa docelowa jest jednorodna a jej reakcja na otrzymane materiały może być zarówno pozytywna jak i negatywna. Na drugim etapie członek organizacji terrorystycznej odpowiadający za rekrutację wykorzystując odpowiednie techniki z zakresu psychologii, stara się utworzyć wirtualną więź z potencjalnym kandydatem. Proces radykalizacji zostaje wzmożony poprzez odpowiednie materiały propagandowe, mające na celu rozwinięcie u osoby rekrutowanej terrorystycznej ideologii. Trzeci etap to ciągłe pogłębianie radykalizacji

poprzez przesyłanie propagandowych treści. Dochodzi do stopniowego ukształtowania sposobu myślenia i poglądów odbiorcy w kierunku jaki jest pożądanym przez terrorystów. Internet stał się idealnym narzędziem do pozyskiwania nowych potencjalnych terrorystów, umożliwiając pokonanie barier i granic w społeczeństwach, w których istniała niska szansa na prowadzenie otwartej, aktywnej rekrutacji. Ostatni etap – wdrożenie i aktywacja, zakłada pomoc w zakresie zdobycia odpowiedniej wiedzy na temat materiałów wybuchowych, broni palnej, chemicznej itp. Zradykalizowana osoba otrzymuje również informacje i wskazówki dotyczące planowania zamachów terrorystycznych, celów oraz optymalnych miejsc i czasu. W specjalnie przygotowanym przez Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych raporcie, wyróżnione zostały cztery sposoby wykorzystania Facebooka przez organizacje terrorystyczne.

- 1) Dzielenie się informacjami operacyjnymi i taktycznymi a także przekazywanie wiedzy na temat tworzenia bomb i materiałów wybuchowych, konserwacji broni oraz jej użytkowania;
- 2) Medium pośrednie – na Facebooku za pomocą grup oraz pojedynczych profili udostępnione zostają linki, przenoszące użytkownika do witryn oraz serwisów ekstremistycznych i radykalnych należących do terrorystów;
- 3) Jeden z środków przekazu służący do rozpowszechniania materiałów propagandowych i ideologii terrorystów;
- 4) Forma zdalnego namierzania, identyfikowania i wyznaczania celów do dalszych działań.

Na Facebooku możemy znaleźć i wyróżnić dwa typy działalności stron o charakterze terrorystycznym. Pierwszym z nich są oficjalne strony, które prowadzone są przez istniejące już w Internecie fora czy serwisy dżihadystyczne. Udostępniają one materiały oraz linki do własnych stron i publikacji oraz profili na innych mediach społecznościowych jak np. Twitter. Nieoficjalne profile prowadzone są w głównej mierze przez sympatyków i zwolenników danej organizacji terrorystycznej. Publikują oni głównie materiały propagandowe oraz instruktażowe. Facebook odgrywa bardzo ważną rolę dla terrorystów, ponieważ umożliwia on dotarcie do grup młodych wyznawców islamu w celu ich stopniowego radykalizowania. Jedną z metod, która pozwala im dotrzeć do szerszego grona odbiorców jest już sama nazwa profilu np. na Facebooku. Unikanie agresywnych i zbyt dosadnych nazw i zastępowanie ich mylącymi, często wprowadzającymi w błąd – co wymiennie przekłada się na popularność. I tak np. kilka profili zmieniało

nazwę by upodobnić się do popularnego egipskiego sloganu związanego z rewolucją z 2011 roku „*We are all Khaled Saeed*”, zmieniając je na „*We are all Usama bin Laden*” lub „*We are all Jabhatan-Nusra*” (Weimann, 2014, s. 6-7).

Dużą popularnością wśród ugrupowań terrorystycznych cieszy się Twitter, dzięki któremu są one w stanie relacjonować swoje działania. Zazwyczaj konta na tej platformie posiadają organizacje mające sporą rzeszę odbiorców, będąc też często źródłem informacji dla wielu innych mediów np. w przypadku przeprowadzenia zamachu terrorystycznego (Baraniuk, op.cit., s. 48).

Wykorzystanie mediów społecznościowych i Internetu w celach taktyczno-operacyjnych to głównie pozyskiwanie informacji wywiadowczych i udostępnianie technicznych informacji. Terrorysty realizują tę funkcję również przez rozpowszechnianie materiałów instruktażowych dotyczących tworzenia materiałów wybuchowych i używania broni. Ważnym aspektem jest także wykorzystywanie nowoczesnych mediów i środków przekazu w realizowaniu białego wywiadu.

Rozwój Internetu oraz rosnąca ciągła dostępność do różnego rodzaju informacji stwarza ogromne niebezpieczeństwo. Wcześniej państwo posiadało odpowiednie narzędzia, pozwalające cenzurować chociażby książki, magazyny i czasopisma pod kątem treści. W XXI wieku, gdzie Internet stanowi główne źródło wiedzy dla większości ludzi na świecie, działania mające na celu cenzurowanie i kontrolowanie treści są znacznie trudniejsze lub w niektórych przypadkach wręcz niemożliwe. Szczególnie zagrożone są więc państwa demokratyczne, które ze względu na transparentność obecną w życiu publicznym, narażone są na wykorzystanie przekazywanych informacji w celu przeprowadzenia zamachu terrorystycznego. Pozornie nie mające wielkiego znaczenia dane umieszczane na stronach rządowych, w Internecie i na profilach społecznościowych połączone z informacjami pochodzącymi z innych źródeł, pozwalają stworzyć terrorystom plan zamachu – określić najbardziej optymalne miejsce i czas ataku (Saramak, 2015, s. 268-269).

Jednym z przykładów wykorzystywania mediów społecznościowych w celach prowadzenia białego wywiadu są wpisy na popularnym serwisie Twitter. Wiadomości przesyłane i udostępniane przez zwykłych użytkowników na Twiterze mogą zostać wykorzystane w ramach działania białego wywiadu przez terrorystów. Są to najczęściej informacje dotyczące opóźnień lotów, miejsca przebywania itp.

Ryc. 1. Przykładowe komunikaty przekazywane przez Twitter w celach terrorystycznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://irp.fas.org/eprint/mobile.pdf>; dostęp 28.02.2022

W jednym z badań przeprowadzonych przez amerykańską armię, przetestowano różne scenariusze wykorzystujące narzędzie jakim jest Twitter w celu przedstawienia możliwego użycia go przez terrorystów. Scenariusze te pokazują między innymi wiele sposobów na jakie mogą działać terroryści komunikując się za pomocą Twittera.

Tabela 1. Scenariusze działania terrorystów z wykorzystaniem Twittera

	Przykładowe działania terrorystów
Scenariusz 1	Terrorysta "A" za pomocą Twittera wysyła i odbiera wiadomości, dodatkowo korzysta z połączenia z Google Maps. Pozwala to na dokładne relacjonowanie i przekazywanie w realnym czasie informacji innym terrorystom na temat przemieszczania i ruchów wojsk, a zatem na przeprowadzenie skutecznego ataku terrorystycznego na żołnierzy przez zastosowanie np. zasadzki.
Scenariusz 2	Terrorysta "A" używa Twittera do wysyłania wiadomości oraz zdjęć. Posiada on również drugi oddzielny telefon komórkowy, który jest w tym wypadku osobnym ładunkiem wybuchowym lub posiada on pas szahida. Inny terrorysta "B" posiada detonator oraz telefon komórkowy za pomocą, którego odbiera wiadomości oraz zdjęcia od terrorysty "A" - mogą na bieżąco reagować na sytuacje oraz dokonać detonacji ładunku wybuchowego w optymalnym momencie na podstawie otrzymywanego obrazu.
Scenariusz 3	Cyberterrorysta znajduje na Twiterze profil danego żołnierza i zaczyna zbierać od niego wszelkie informacje na podstawie udostępnianych przez niego treści. Skupia się na celu, aby ukraść jego tożsamość, hackować jego konto. Scenariusz ten występuje także w innych mediach społecznościowych jak np. Facebook.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://irp.fas.org/eprint/mobile.pdf>; dostęp 28.02.2022

Skutki radykalizacji i propagandy terrorystycznej w Unii Europejskiej

Z raportu Europolu wynika, że w 2019 roku poziom dostępności do materiałów propagandowych a także siły oraz przekazu państwa islamskiego na terenie Unii Europejskiej znacząco spadł. Ma to związek z upadkiem stworzonego przez tę organizację terrorystyczną pseudopaństwa na terenach Iraku i Syrii oraz utratą centrów medialnych, odpowiedzialnych za produkcję materiałów propagandowych. Mimo to jednak, państwo islamskie nie zniknęło całkowicie z mediów, ponieważ główną formą ich propagandy były krótkie fotoreportaże i filmiki, nie wymagające aż tak profesjonalnej produkcji oraz cotygodniowy biuletyn *al-Naba*. Organizacja publikowała również odezwy swoich mówców oraz przywódców, którzy twierdzili, że chwilowe niepowodzenia nie świadczą o porażce oraz nawoływali oni do wytrwania w walce – pod pretekstem otrzymania boskiej nagrody. Celem działania propagandy było przede wszystkim wzmożenie polaryzacji w Europie i zachęcanie tzw. „samotnych wilków” do działania.¹

W najnowszym raporcie przygotowanym przez Europol w 2021 roku, stwierdzono wyraźnie, że propaganda dżihadystycznych grup terrorystycznych nadal dociera do Europy oraz nawołuje do przeprowadzania zamachów przez pojedyncze osoby w krajach należących do Unii Europejskiej. Osoby odpowiedzialne za rozprowadzanie i udostępnianie terrorystycznych materiałów propagandowych napotkały jednak ogromny problem. W listopadzie 2019 roku ich największy kanał informacyjny jaki znajdował się na platformie Telegram został zablokowany, co stworzyło duże trudności dla państwa islamskiego i jego zwolenników w odbudowaniu siatki propagandowej. Organizacja ta próbowała również wykorzystać aktualnie panującą na świecie pandemię CoViD-19, przypisując ją do swojej narracji ideologicznej. W 2020 roku rekrutowanie nowych członków do państwa islamskiego odbywało się jednocześnie w formie online – prowadzona była ona za pomocą zamkniętych i szyfrowanych przestrzeni w sieci internetowej np. w serwisie Telegram oraz rzadziej za pomocą aplikacji WhatsApp, jak i offline podczas spotkań.²

1

https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/european_union_terrorism_situation_and_trend_report_te-sat_2020_0.pdf; dostęp 03.02.2022

² https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf; dostęp 04.02.2022

Ilustracją wpływu propagandy w Internecie przy wykorzystywaniu nowoczesnych technologii, jest sprawa 28-letniego obywatela Maroko pracującego na co dzień w meczecie w charakterze nauczyciela, aresztowanego w Getafe (Hiszpania) za działalność w grupie terrorystycznej. Ogromna ilość materiałów propagandowych nastawiona na gloryfikowanie zamachów terrorystycznych zradycalizowała jego poglądy. Poprzez aktywną i wzmożoną aktywność w Internecie na różnych portalach społecznościowych został zauważony przez członków państwa islamskiego, z którymi nawiązał kontakt. Pomógł nawet jednemu z poznanych przez Internet członków państwa islamskiego w powrocie do Europy z Syrii, zajmując się całym przedsięwzięciem od strony logistycznej. W wielu krajach europejskich pojawia się narastający problem, którym jest rozpowszechnianie treści propagujących terroryzm przez młodych ludzi np. w Holandii czy Szwecji.

Istotny jest też fakt, że coraz częściej szerzenie terroryzmu w Internecie staje się głównym celem życiowym osób zradycalizowanych. Problem ten uwidacznia sprawa 34-letniego mężczyzny posiadającego marokańskie obywatelstwo. Został on aresztowany w Guadalix de la Sierra (Hiszpania) po tym, gdy porzucił swoją pracę na rzecz całkowitego oddania się rozprzestrzenianiu treści gloryfikujących i zachęcających do terroryzmu w Internecie. Złożył on nawet przysięgę wierności państwu islamskiemu, utrzymywał liczne kontakty z bojownikami organizacji. Za pomocą fałszywych kont na portalach społecznościowych rozsyłał materiały propagandowe oraz kierował bezpośrednio groźby przeciwko rządowi w Hiszpanii oraz innym krajom (ibid.).

Również w Hiszpanii, 19 latek został aresztowany za zarządzanie i prowadzenie kilku forów internetowych mających powiązania z państwem islamskim. Redagował on artykuły oraz odpowiadał za audiowizualne materiały o charakterze terrorystycznym – w szczególności nagrania wideo dotyczące nielegalnej produkcji oraz używania broni palnej. Na podstawie jego intensywnej aktywności w Internecie określono, iż musiał on spędzać często całe dni w świecie wirtualnym, będąc pochłoniętym działaniami propagandowymi. Używał on także brutalnych sieciowych gier wideo w celu nawiązaniu kontaktu i próbach zradycalizowania ludzi młodych a nawet nieletnich (ibid.).

Unia Europejska w walce z internetową propagandą terrorystów

W Unii Europejskiej 29 kwietnia 2021 r. przyjęte zostało rozporządzenie w sprawie zapobiegania rozpowszechnianiu w Internecie treści terrorystycznych. Rozporządzenie to dotyczy w głównej mierze dostawców usług hostingowych. Nowe przepisy umożliwiają władzom państw członkowskich wydawanie stosownych nakazów, wzywających do usunięcia lub zablokowania terrorystycznych treści w ciągu godziny.³ Ponadto dostawcy usług hostingowych zostali zobowiązani do szczególnego zabezpieczenia swoich serwisów i platform przed możliwymi publikacjami o charakterze terrorystycznym. Wynika to z ogromnego wkładu jaki Internet ma dla przedsiębiorców i społeczeństwa w sposobie komunikowania się oraz wymianie informacji. W rozporządzeniu wielokrotnie zwrócono uwagę na ogromne korzyści dla bezpieczeństwa, wynikające przede wszystkim ze współpracy i dialogu organów Unii Europejskiej i podmiotów jakimi są dostawcy usług hostingowych. Podkreśla się również poszanowanie podstawowych praw, które zawarte są w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej przy wprowadzaniu rozporządzenia. Kluczowe jest także zdefiniowanie treści o charakterze terrorystycznym, która jest ściśle powiązana i oparta na definicji przestępstwa terrorystycznego. Definicja powinna więc skupiać się przede wszystkim na materiałach i informacjach, które przyczyniają się do podżegania a także mają charakter zachęcający do wspierania i do propagowania działalności w organizacjach i grupach terrorystycznych. Z uwagi na wielką ilość dostępnych w Internecie narzędzi mogą być to zarówno pliki tekstowe a nawet obrazy, nagrania dźwiękowe czy wideo. Szczególną rolę w eliminacji treści terrorystycznych z Internetu w Unii Europejskiej pełnić będzie proces oceny i weryfikacji materiałów przez odpowiednie organy i dostawców usług hostingowych. Analiza ta będzie prowadzona na wielu płaszczyznach z uwzględnieniem kontekstu czy stopnia szkodliwości dla bezpieczeństwa a także autorów – sprawdzenie czy konkretny materiał został wykonany przez organizację terrorystyczną lub osobę mogącą być jej członkiem. Istotne jest również rozróżnienie treści o charakterze edukacyjnym, dziennikarskim czy posiadającym wkład badawczy oraz zapewnienie im ochrony. Zaznaczono także iż treści i poglądy kontrowersyjne, wygłaszane i wyrażane w ramach

³<https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/fight-against-terrorism/preventing-radicalisation/>; dostęp 17.02.2022

debaty publicznej, które swoją treścią poruszają drażliwe kwestie polityczne nie powinny być w żadnym wypadku uważane za treści o charakterze terrorystycznym.⁴

Odpowiednie organy ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej mogą także korzystać ze specjalnego portalu CtW (Check-the-Web), dającego dostęp do licznych elektronicznych zasobów dotyczących terrorystów oraz ich publikacji w Internecie. Pozwala on nie tylko na poprawne zidentyfikowanie treści terrorystycznych a także na analizowanie i wskazywanie nowych wzorów czy tendencji i trendów propagandowych. Portal CtW jest więc narzędziem operacyjnym, dającym szerokie możliwości z zakresu identyfikowania treści jak i osób odpowiedzialnych za ich rozpowszechnianie.⁵

Ważną rolę w systemie zwalczania terroryzmu w Internecie na terenie Unii Europejskiej pełni specjalnie utworzona w 2015 r. jednostka – EU Internet Referral Unit (EU IRU), która zajmuje się badaniem oraz wykrywaniem szkodliwych, niebezpiecznych i złośliwych treści w Internecie – a szczególnie w mediach społecznościowych. Ciągły wzrost aktywności internetowej społeczności i wykorzystywanie tej przestrzeni przez terrorystów w celach radykalizacji i rekrutacji potencjalnych terrorystów w wielu krajach członkowskich Unii Europejskiej, przyczyniły się do podjęcia działań ukierunkowanych na walkę z tym zjawiskiem. Następstwem tego było utworzenie specjalistycznej jednostki EU IRU. Działa ona w ramach Europejskiego Centrum Zwalczania Terroryzmu i oprócz szczegółowego analizowania i rozpoznawania terroryzmu dżihadystycznego, zajmuje się również niezwykle ważnym aspektem, jakim jest dostarczanie niezbędnych informacji do prowadzenia dochodzeń karnych i późniejszego wymierzania sprawiedliwości. Specjaliści pracujący w EU IRU to eksperci w wielu dziedzinach jak np. terroryzm religijny czy technologie informacyjne. Działalność jednostki ma wyraźny wpływ na bezpieczeństwo internetowe na terenie całej Unii Europejskiej. Świadczą o tym liczby: od początku swojej działalności (2015 r.) EU IRU przebałało 42 066 elementów treści internetowych, na podstawie

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rozpowszechniania w Internecie treści o charakterze terrorystycznym z dnia 12.09.2018; https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:dc0b5b0f-b65f-11e8-99ee-01aa75cd71a1.0009.02/DOC_1&format=PDF; dostęp 17.02.2022

⁵ EU Internet Referral Unit, *2020 EU IRU Transparency Report*: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/publications/eu-iru-transparency-report-2020>; dostęp 28.02.2022

których wysłano aż 40 716 decyzji o zgłoszeniu naruszeń do ponad 80 platform w 10 językach. Zgłaszane naruszenia były średnio w 86% przypadków rozpatrywane pozytywnie a treści, których dotyczyły zostały usuwane z przestrzeni internetowej (dane z grudnia 2017 r.).⁶

Podsumowanie

Terroryzm to zjawisko nieprzewidywalne oraz dynamiczne. Zmienia się wraz z czasem, rozwojem technologii oraz przemianami zachodzącymi w społeczeństwie. Niezwykle istotne w kwestii zapewniania bezpieczeństwa zarówno na szczeblu państwowym jak i międzynarodowym będzie umiejętność zrozumienia nowych metod działania i wykorzystywanych narzędzi przez terrorystów. Proces globalizacji a także cyfryzacja życia stwarza nowe możliwości rozwoju dla terroryzmu pod względem rekrutacji, indoktrynacji, radykalizacji a także nowych metod przeprowadzania zamachów terrorystycznych. Stanowi to więc ogromne wyzwanie dla szeroko pojętego bezpieczeństwa zarówno pojedynczych państw jak i sojuszy i organizacji międzynarodowych, które będą musiały wypracować odpowiednie metody zwalczania tego zagrożenia. Kluczem do przeciwdziałania temu będzie więc wzajemna współpraca sojuszy międzynarodowych i państw, ukierunkowana na wykrywanie oraz szybką reakcję na zagrożenie a także wymiana doświadczeń. Szczególnie ważną rolę w zwalczaniu zjawiska radykalizacji będzie pełnić skuteczna działalność nowych specjalistycznych jednostek, których działania ukierunkowane są na zgłaszanie i usuwanie z Internetu szkodliwych treści. Istotna będzie też współpraca między odpowiednimi organami Unii Europejskiej a platformami na których mogą się pojawiać treści o charakterze terrorystycznym. Zjawisko terroryzmu w Internecie będzie jednak ewoluować, dlatego tak ważne będzie w przyszłości prowadzenie dalszych badań i analiz pozwalających dostosować się do wielu zmiennych i prowadzenia skutecznej walki z terroryzmem.

⁶ EU Internet Referral Unit - EU IRU: <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-counter-terrorism-centre-ectc/eu-internet-referral-unit-eu-iru>; dostęp 28.02.2022

Literatura

- Bania, R., 2017. „Państwo Islamskie” – nowy wymiar terroryzmu na Bliskim Wschodzie? [w:] T. Domański (red.), *Międzynarodowe oblicza terroryzmu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Baraniuk, K., 2016. *Wykorzystanie mediów społecznościowych przez organizacje terrorystyczne* [w:] G. Libor (red.), *Oblicza współczesnego terroryzmu*, Wydawnictwo Internetowe E-bookowo.
- Biliński, A., 2022. *The effects of immigration on the support for radical right in the West and its geopolitical implications*, *Przegląd Geopolityczny*, 39, s. 36-54.
- Danielewicz, K., 2019. *Problem powrotu terrorystów z Państwa Islamskiego do Europy*, *Przegląd Geopolityczny*, 29, s. 53-66.
- Falkowski, M., Pytel, M., 2014. *The Essence and Notion of Terrorism in the Aspect of Asymmetrical Threat*, *Przegląd Geopolityczny*, 10, s. 23-32.
- Fogaš, A., Verba, V., Wilczyński, P.L., 2016. *Aktualne konflikty na Bliskim Wschodzie i ich wpływ na sytuację w Europie*, *Przegląd Geopolityczny*, 17, s. 41-49.
- Gartenstein – Ross, D., Barr, N., Moreng, B., 2016. *The Islamic State’s Global Propaganda Strategy*, [w:] *The International Centre for Counter-Terrorism*, 7, no. 1, Den Haag.
- Karwińska, M., 2016. *Zarządzanie bezpieczeństwem europejskim*, *Przegląd Geopolityczny*, 17, s. 63-84.
- Michalczuk, K., 2021. *Aktywność dżihadystów po Arabskiej Wiośnie*, *Przegląd Geopolityczny*, 37, s. 121-131.
- Protasowicki, I., 2018. *Rola szkodliwego oprogramowania w geopolityce*, *Przegląd Geopolityczny*, 26, s. 85-94.
- Saramak, B., 2015. *Wykorzystanie otwartych źródeł informacji w działalności wywiadowczej*, *Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego*, 12/15.
- Szydelski, J., 2021. *Terrorists’ activities on-line during CoViD-19 pandemic – the European perspective*, *European Journal of Geopolitics*, 9, pp. 19-35.
- Świątkowska, J., 2017. *Walka z cyberzagrożeniami jako wyzwanie stojące przed globalnym bezpieczeństwem*, *Przegląd Geopolityczny*, 20, s. 162-177.
- Tomasiewicz, J., 2009. *Strategia oporu niekierowanego w wojnie asymetrycznej*, *Przegląd Geopolityczny*, 1, s. 161-190.

- Trubalska, J., 2017. *Wielowymiarowe zarządzanie granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej*, Przegląd Geopolityczny, 19, s. 104-113.
- Weimann, G., 2014. *New Terrorism and New Era*, Commons Lab, The Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington.
- Wilczyński, P.L., 2017. *Miejsca potencjalnych konfliktów etnicznych w Europie*, Przegląd Geopolityczny, 20, s. 28-52.
- Wilczyński, P.L., 2017. *Problematyka bezpieczeństwa we współczesnym dyskursie eksperckim w Polsce*, Przegląd Geopolityczny, 21, s. 48-66.
- Wilczyński, P.L., Adamczyk, N., 2018. *Siły zbrojne Unii Europejskiej*, Przegląd Geopolityczny, 23, s. 100-122.
- Zawadzka, S., 2022. *Biometric technology in European Union border management after 2015*, Przegląd Geopolityczny, 39, s. 93-113.
- Zupančič, J., Wilczyński, P.L., 2017. *Fala imigracji do Europy z perspektywy krajów tranzytowych*, Przegląd Geopolityczny, 19, s. 70-83.
- Żebrowski, A., 2015. *Walka informacyjna wsparciem terroryzmu islamskiego (wybrane aspekty)*, Przegląd Geopolityczny, 13, s. 103-120.

Promotion of terrorism on the Internet and counteraction by the EU

The development of the Internet and social media brings many advantages and disadvantages – including new ways of developing terrorism. Facebook, Twitter and other popular platforms are used by terrorist organizations to recruit and spread their propaganda around the world. Using modern techniques, terrorists successfully radicalize the societies of many European countries – especially young people. This poses new security challenges for the European Union, which tries to minimize the risk by means of new regulations and provisions. A special unit for monitoring the Internet - EU IRU, established in 2015, is one of the main pillars of the fight against Internet terrorism.

Key words: Gaza Strip, Israel, Hamas, Palestinian Islamic Jihad, international terrorism, asymmetric war, new military technologies.